

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a,
Vineri-a si Dominica, candu o cota intréga,
candú numai diumetate, adica dupa momentul
impregiurariloru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intrégu	7 fl. a. v.
diumetate de anu	4 " " "
patrariu " " "	2 " " "
pentru Romania si Straineitate:	
pe anu intrégu	15 fl. v. a.
diumetate de anu	8 " " "
patrariu " " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune
Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzania, unde
sunt a se adresá si corespundintiele, ce primescu
Redactiunea, administratiunea séu speditur'a;
câte vor fi nefrancaate, nu se vor primi, éra cele
anonime nu se vor publica.

Pentru a nuncié si alte comunicatiuni de inte-
resu privatú — se raspunde câte 7 cr. de linie,
repetirile se facu cu pretu scadiutu. Pretulu
timbrului câte 30 cr. pentru una data, se
antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11
unde se primescu insertiuni.

**Pentru serbatórea catoliciloru de
ritululatiu, síndu tipografi'a in-
chisa, numerulu venitoriu apare
domineca.**

Viena 26 apr./8 maju.

Diet'a Ungariei tienú ieri sie-
dintia, comisiunile lucra. Diuaristic'a
straina se ocupa de procedur'a de pana
acú a dietei, si nu sunt rare simpatiele
pentru natiunalitati, precum neci consta-
tarile cá Ungari'a nu e altce de catu Au-
stri'a in miniatura. Va sé dica, terminulu
de „natiune ungara“ e frate dulce cu celu
de „natiune austriaca,“ cu diferentia nu-
mai cá unulu e mai mare si mai tare,
cel'a laltu unu picu mai micu si mai slabu,
dar cu atatu mai multu se falesce cu idei
generóse, cari — precum bine observá
alta-data unu scrietoriu romanu de preste
Carpati — sunt proprietatea omului mai
slabu, dar mai cu séma a celui seracu, si
cari incepu a disparé in proportiune pre-
cum seraculu se inavutiesce.

D'in parte-ne nu multa insemnetate
atribuimu in cestiunea natiunale diuarie-
lor straine, cáci sunt putine a caror'a
nu-su preocupate de interese pro-
pre, precum nu potemu atribuí neci a
partii a diuaristicii nemtiesci, care
se sustiene cu bani de la fratii nostri.

Foi'a de septemana a dlui Schuselka
„Die Reform“ in numerulu seu celu mai
nou amintindu miscamintele natiunali ce
se intemplara in Lemberg si Pest'a, con-
statéza si ea, cumca dlu Deák in diet'a
d'in Pest'a facia cu dreptele pretensiuni
a le natiunalitatiloru nu s'a portatu asié
intieléptiesce, ca Goluchowsky in cea din
Lemberg, nici cá a fostu portarea lui ca-
lificata de a linisce si molcomi acele pre-
tensiuni. —

Telegramele ce sosescu d'in tóte
partile marturisescu despre pregatirile
de resbelu. Nobilimea Boemie cécra in-
fiintierea unui corpu de voluntiri, pana
si junimea universitatii de Prag'a voiescu
a formá o legiune propria.

Doua d'in trei parti a puterei mili-
tarie prusesci e imbracata in arme, in
urmarca ordinatiunei cabinetului de Be-
rolinu cu datulu 5 l. c. „Sch. Z.“ descrie
armat'a intréga, noi reproducemu numai
sum'a totala de: 295,000 barbati, cu
48,000 de cai.

Unu telegramu d'in Florenti'a cu
datulu 6 maiu nóptea ni insciintéza: S'a
publicatu decretulu pentrugatirea de du-
ca aloru 50 de bataliune d'in gard'a na-
tiunale, pentru siervitiulu de resbelu pre-
tempu de trei lune, incependu de la
20 maiu.

Conchidiendu de la aceste pregatiri
s'ar crede cá relatiunile diplomatice s'au
ruptu, dar nu e asié, ele se mai sustienu
inca, ministrii de externe n'afflora cu cale
pana acú a incredintia deslegerea cestiu-
nei colegiloru loru de la resbelu. Diplo-
matia nu lucra cu destula rapediune,
pare cá intentiunea ei ar fi a mai lungi
incordarile de acum'a. Multu tempu inse
nu póte intardiá cáci altminte statele ar
deveni in neplacut'a pusetiune d'a se in-

trebá inse-le cá óre ce e mai putienu reu:
o pace inarmata, séu unu resbelu adevratu?

Representantele Sassonié la confe-
deratiunea nemtiesca, dupa ce guvernulu
lui primi not'a amenintatóre a Prussiei,
cerú ca confederatiunea sé se întrepuna
nu cum-va Prussia sé erumpa in Sassoni'a.
Confederatiunea inse e mai flegma-
tica de catu sé se intrepuna asié rapede,
hotari ca acésta cestiune sé se puna la
ordinea dilei pe 9 l. c.

Diurnalele prusesci afirma cá intre
Austri'a si Sassoni'a esiste tratatu, intru
intiesulu carui-a trupele austriace ar
merge in ajutoriu Sassonié in casu de
atacu de catra Prussia.

Mai multe diuarie d'in statele secun-
darie nemtiesci afirma esistintia unui
tratatu intre Prussia si Franci'a, si insira
tierile pe cari s'ar impartí aceste doue
poteri la casu de reesire. Aceste tieri
sunt tóte nemtiesci, neci un'a d'in impe-
riulu austriacu.

Napoleone invitatu de orasiulu Au-
xerre lu cercetá in sambet'a trecuta. Sa-
lutatu de primariulu orasiului, Imperatulu
respunde: „Mi pare bine cá nu Vi s'au
stersu d'in minte souvenirile imperiului
antaiu. Poporatiunea acést'a a fostu cu
mine in dile bune si rele, stim'a pentru
ea o moscenescu de la capulu familiei.
Acést'a in 1848 mi-a datu antaia-data vo-
tulu seu, mi l'a datu pentru cá a sciutu
casí majoritatea poporului francescu, cum-
ca io casí elu, urescu tractele de la
1815, ce astadi voiescu unii a le face ba-
sea unica a politicei nóstre esterne.“

Se deduce d'acú cá tóte incurcaturile
politice de astadi sunt provocate de ur'a
ce o are Napoleone pentru tratatele de
la 1815, ceea ce Maj. Sa o spuse si an-
tiertiu.

Starea nóstra materiala.

Thiers in siedintia corpului legela-
tivu alu Frenciei, d'in vinerea trecuta, cu
ocasiunea votarei contingentelui militare,
pledandu pentru pace, dise intre altele
cá „tóte popórele s'au ingagiatu la intre-
prinderi grandióse, a caror'a intrerum-
pere ar fi nesalutara.“

Candu recunóscemu adevérulu aces-
toru cuvinte rostite de eminentele depu-
tatu, ni vine ca, in fati'a intreprinderiloru
la cari s'au ingagiatu tóte popórele, sé
scrutamú la ce intreprinderi s'a ingagiatu
natiunea romana, pentru ca sé nu devina
coplesita de intreprinderile straine, pentru
ca pre terenulu materiale, unde popórele
tóte se intrecu in diligintia, in spiretulu
de intreprinderi pentru consolidarea unei
bunestari durabile a loru, sé póta fi re-
presentata si natiunea romana dupa cu-
viintia, dupa pusetiunea topografica ce o
ocupa, dupa marimea corpului natiunale,
dupa produsele de cari despune, fora
ca in antea opiniunei europene sé fie si-
lita a stá cu fati'a rosie, audindusi batjo-
core de neserguinciósa, lipsita de veri-ce
spiretu publicu d'in care se nascu intre-
prinderile, invetiata a mistuí astadi totu
ce a castigatu in acésta di, si daca cum-va
a castigatu mai multu de catu i trebue

spre acoperirea celoru necesarie si de
folosu, speséza pentru beutur'e spiretuóse
ce se incuibara intr'atata in poporulu
nostru, séu face altu-ce, numai ca — cum
dice elu — nu cum-va sé se intalnésca
doi bani, nu cum-va sé aiba de odata doi
cruceri in punga.

Poporulu romanu d'in cóce de Car-
pati are o stare materiale rea, ca fórté
putienu popóre a le Austrié, mai rea de
catu a tuturoru popóreloru conlocuitórie,
cu esceptiune numai a Marmatiei, unde
poporulu conlocuitoriu de natiunalitate
rusu e mai seracu de catu poporulu
romanu.

I s'ar face nedreptate mare popo-
rului romanu, daca i s'ar imputá lui vin'a
intréga pentru starea rea materiale ce
l'apésa, cáci acésta vina o pórtá in mare
parte relatiunile politice, cari l'osendisera
a fi siervulu altor'a, a lucrá pentru ca sé
mance altulu partea cea mai mare d'in
fruptulu ustaneloru lui, contribuindu ast-
felu a sterpi d'in poporu motivulu dili-
gintiei. Intr'adeveru aceste relatiuni au
incetatu de ani 17, dar intr'unu restempu
atatu de scurtu, nu fú cu potintia a sterge
tóte urmele triste ce feudalismulu lasá
in urma-si ca dovéda a esistintiei lui de
sute de ani. Ranele infipte in decursu de
secle, nu se potu vindecá intr'unu
dieceniu.

Romanulu d'in Transsilvani'a se
mai póte scusa cu sistem'a aruncarei
contributiuniloru, ce si sesiunea ultima
a senatului imperiale o recunoscú de rea.

Pre langa aceste rele multu apesa-
tórie, lucratoriulu de pamentu in Trans-
silvani'a patemesce si de alta bóla asis-
dere mare, tiér'a n'are inca carti fun-
duali, va sé dica i lipsesce institutiunea
care unica e in stare a deschide creditu
securu agricultorelui. Lips'a acestei insti-
tutiuni si urmarile ei precum scumpetea
baniloru, greutatea de a castigá creditu
s. a. Transsilvani'a le sente in abundantia.
Sé nu mai pomenimu cá institute publice
de creditu, bance s. a. nu esistu de felu;
precum nici in Ungari'a, cáci ce are
acésta tiéra, nu e menitu a intinde aju-
toriu posesoriloru mici si celor'a ce lucra
cu bratiéle proprie, va sé dica majori-
tatea romana care nu e ferice a posiede
holde cu miiele, n'are unde recurge.

Aceste-a sunt mai alesu causele cari
pre poporulu rouanu, agronomu in pre-
ponderantia, lu tienu incatusiatu de sta-
rea cea rea materiale.

Nesmintitu cá daca seraci'a ar fi
crima, si juristulu ar veni a judecá popo-
rulu romanu, considerandu causele de
sus, séu l'ar mantuí cu totulu de pedépsa,
séu dechiarandu acele-a de cercustantie
usioratórie, ar judecá numai unu granu
d'in pedépsa.

Dar' materialismulu, putienu i pasa
lui de principiele jureprudintiei! te in-
tréba daca ai séu ba, si candu vrei a te
scusa de ce n'ai, nu sta de vórba, se duce
in tréba-si mai departe.

Caracteristic'a acést'a a materialis-
mului o prevedemu insemnata pre fiso-
nomi'a acelei dile, in care resaritulu
Europei, mai cu séma patriele Romani-

loru, prin infintiarea medilóceloru de
comunicatiune, se vor deschide pentru
intreprinderile straine. Se va incinge
atunci lupt'a de interese, capitalulu
strainu se va incercá a exploatá in favó-
rea lui tienuturile ce i se deschisera,
amenintiandu cu espropriatiune si mic'a
stare materiale de acum'a a nóstra, a
celor'a cari dormimu inca somnulu epó-
celoru trecute. Éra noi impinsi de instin-
tulu conservarei proprie ne vom incordá
a aperá macaru terenulu ce l'avemu.
Reesitulu luptei e lesne de prevediutu,
cáci noi nu ne-am gatitu inca pentru ea.

Intr'adeveru nu e inca ór'a d'in
urma pentru a ne gati de a sustiené ma-
caru ce avemu, d'ar e penultim'a.

Mi se va observá póte, de ce vinu
antea on. cetitori cu acésta cestiune atatu
de gingasia pentru noi? de ce nu me
ocupu eschisivu de politica, acést'a e acú
la ordinea dilei, toti carturarri nostri facu
pre politiculu, si obieptulu celu mai pla-
cutu in conversatiune e portarea deputa-
tiloru romani d'in dieta, acú trebue sé
privésca natiunea intréga pentru a con-
trolá faptele mandatariloru sei, pentru a
li trimite voturi de incredere, ori de des-
cuiintiare.

Asié e, natiunea care grigcesce cu
rigurositate de faptele mandatariloru sei,
dovedesce zelu pentru drepturile politice,
alipirea sa de ele, si puterea sa de vétia.

Dar in politica poporulu influintiéza
prin legea electorala, si acésta lege pre-
supune unu censu óre-care. Deci, neci de
o tréba nu ni vor fi drepturile politice,
daca nu vom avé censulu cu care sé in-
trámú in folosirea legei electorale.

In Transsilvani'a, lupt'a intre cen-
sulu 8 fl. si censulu 5 fl. cine scie candu
se va finí, dar diliginti'a pre terenulu
economiei nu preste lungu tempu ar in-
zestrá cu dreptu de alegere pre mare
parte d'in cei ce contribuescu 5 fl.

De securu cá contrarii politici ar
cercá atunci calitati nóue in alegatoriu
d. e. imbracamintea si tonulu, intr'ade-
veru ar fi comedie politica, dar si-are só-
tia in tiér'a nóstra. Celu putienu moti-
vulu celu mai potericu li-ar fi surpatu.

Precum nu organismulu politicu
face eschisivu natiunea, in tocm'a asié a-
tentiunea unei natiuni n'are a se indrep-
tá eschisivu a supr'a politice, mai cu
séma poporulu romanu n'o póte face a-
cést'a in presér'a decadintiei lui materiali
totale.

Ni se va dice, póte, cá o natiune lip-
sita de capitale, in diu'a de astadi nu-si
póte imbuni starea materiale.

Asemene asertiune la prim'a ivire
se cunósce de intemeiata. Ddiu candu
l'a creatu pre omu, i-a datu totodata si
capitalulu cu care sé se sustiena, acést'a
e: bratiéle sanetóse, deci sé incepemu
d'acú, sé incepemu cu diliginti'a, cercandu
a o indemná, innaintá prin tóte medi-
lócele ce ni stau la despusetiune.

A dou'a regula a economiei e: cru-
tierea celoru castigat'e, si fiindu cá mai
alesu beutur'a e inimiculu crutiariiloru
poporului romanu, deci acestu inimicu
trebue combatutu nante de tóte. Acú éra si

cauta sê apelamu la preotii si invetiarii poporului romanu, ei cari au portatutate sarcine fora a li se frange energi'a, totu ei sunt chiamati a primî si sarcin'a de apostoli ai moderatiunei, acêst'a convine prè bine sublimeloru principie d'in sant'a vangeliè, convine intentiuniloru loru cari n'au fostu si nu sunt altele de catu ferirecirea natiunei.

Dupa ce tieranulu a invetiatu a face intrebuintiare buna de bratiele lui, dupa ce s'a dedatu la crutiare, se nasce idea de reuniune unde sê aiba a pune banulu crutiatu, si de unde sê pôte imprumutá la tempulu de lipsa.

Va sê dica, bunastarea intréga se baséza pre mintea, pe bratiele sanetóse, despre aceste-a — multiamita lui Ddieu — natiunea romana pôte despune, deci lipsesce numai energi'a, zelulu, constanti'a, care sê le puna tóte in miscare, si atunci ni se asecura presintele si venitoriulu.

Poporulu romanu e mai alesu agricultorulu, cine scie candu va imbratisá si industri'a, deci sê contribuimu la cultivarea lui in acestu ramu prin infintiare de scoli agronomice, ajutorarea celoruce studiéza agronomi'a, si acêst'a mai nante de ce l'am indemná la industria.

Cultur'a intielesuale nu pôte innaintá candu cea materiale e atatu de decadiuta. De l'intrebu pre tieranulu romanu de ce nu-si dá prunculu la scóla, elu ti respunde cu logica sanetósa: pentru cà, dle, seraci'a nu-mi face voi'a.

Acesta seraci'a cauta sê nisuiamu a o aruncá de pre capulu nostru, dar nu cu diliginti'a trecutului, ci cu alt'a mai mare, càci intru nemicu n'avemu anc conformá trecutului, atunci lucrulu erá silitu, era acum'a tieranulu e domnulu bratieloru lui, lucrulu e liberu. Ar fi o insulta facuta economiei si esperiintei daca ne-am multiamí cu rezultate egali la ambele aceste lucruri, pentru cà lucrulu liberu are sê produca indiecitu si insutitu mai multu ca celu silitu.

Noi bucurosi vom luá cunoscintia despre acei domni preoti cari vor fi potutu stóree de la poporaniiloru loru promisiuni séu dóra si deobligaminte de moderatiune, càci, o repetimu, cauta sê ni incordámu tóte poterile pentru cà altmintre cademu in ruina perfecta materiala, si ce vom face atunci cu patriotsmulu, candu pamentulu patriei nóstre nu va mai fi alu nostru, ce vom face pentru natiunalitate, candu acêst'a presupune poporu, era poporulu presupune terenu pre care sê traiésca, si tocm'a terenulu acêst'a va fi alu altui-a.

Legea

d'in 5 maiu 1866,

valida pentru imperiulu intregu, cu exceptiunea regatulu lombardu-venetianu, privitóre la primirea bancnoteloru de 1 si 5 fl. v. a. a supra vistieriei statului:

Pentru ca statulu sê devina in stare a multiamí pretensiunile finantiarie urcate in urmarea incurcariloru d'in afara si a amenintariiloru de resboiu, astfêlu ca de o parte popóreloru Mele sê nu li se impuna inmultirea sarcineloru de contributiuni éra de alta parte rezultatele de pana acum'a castigate cu sacrificie mari finantiari si economice pentru hotarirea valutei in tíera, sê se sustiena pre catu e cu potintia, cu referintia la §. 9 d'in convoieira incheiata la 3 Ianuariu 1863 intre administratiunea statului si intre banc'a natiunala austriaca privilegiata, dupa ascultarea consiliulu ministerialu, si pre bas'a patentei Mele d'in 20 Sept. 1865, afu cu cale a ordiná precum urméza:

I. Impoterirea ce, conformu §. 3 d'in numit'a invoire si §-lui 12 d'in statutele banc'ei natiunali austriace privilegiate, numai de ocamdata se mai lasá acestui institutu, de a tiené in circulatiune note de 1 fl. si 5 fl. v. a. se suspinde in diu'a publicarei aceste legi, si

bancnotele de categoriile aceste se primescu de sarcine a le administratiunei statului.

In urmarea acesteia, incependu d'in diu'a publicarei aceste legi, aceste bancnote cate de 1 fl. si 5 fl., perdu calitatea loru de note de banca. Banc'a natiunala austriaca privilegiata e mantuita de detorinti'a d'a le rescumperá, d'a le induce si mai departe in cartile ei ca detorii de a le ei, si d'a le inscrie in aretarile publice despre cursulu noteloru de banca.

D'in contra, notele cate de 1 fl. si 5 fl., in vertutea legeri presinti, se dechiara de note de statu, si pana statulu le va incasá, se sustien in circulatiune spre sarcin'a statului, se vor primi dreptu plata in valórea loru nominala de catra tóte cassele si oficiolatele publice, la tóte platirile, cari n'au a se respunde in moneta sunatórie in urmarea despu-setiuniloru descinite legali, éra d'in partea statului se vor dá dreptu plata la tóte platirile ce le face statulu, cu exceptiunea casului in care anumitu s'a statoritu solvirea in moneta sunatórie.

Asemene in poterea legii de fatia fiecine e indetoratu, fora exceptiune, a primí la platiri dreptu plata bancnotele cate de 1 fl. si 5 fl. v. a. in valorea loru nominala, inse remanu nevatemate decisiunile d'in ordinatiunea imperatésca de la 7 Faurariu 1856, in foia legiloru imp. N. 21 si in patent'a d'in 27. Aprile 1858 foia leg. imp. N. 63.

II. Notele de banca cate de 1 fl. si 5 fl. se voru pune sub veghiarea comisiunii pentru control'a detorieloru statului; acêst'a are a constata precisu cata e sum'a d'in cursu a acestoru note in diu'a primirei, si a publicá in fie-care luna aretare despre cursulu loru, care nu trebuie sê pestréca sum'a de 150 milióne fi. v. a.

III. Banc'a natiunala austriaca privilegiata se indetoresce prin legea acêst'a, ca in bancnote de categorie mai nalta sê dec statulu ecuivalentu pentru obligamentulu ce a luat statulu a supra-si de a rescumperá notele de banca cate de 1 fl. si 5 fl. v. a. pana la sum'a totala, care cu conclucarea comisiunei controlatórie de detoriele statului, se va constata cà e in cursu in note cate de 1 fl. si 5 fl.;

IV. Tempulu si modulu rescumperarei bancnoteloru cate de 1 si 5 fl. v. a. se va hotari prin legea descinita

Ministrulu Meu de finantie e incredintiatu cu efectuirea aceste legi.

Viena 5 maiu 1866.

Franciscu Iosifu m. p.

Beleredi m. p.

Larisch m. p.

La demandatiunea prè nalta Ber. cav. de

Meyer m. p.

Diet'a Ungariei.

Siedintia casei reprezentantiloru d'in 7 maiu.

Presiedintele conte Andrassy.

Dupa autenticarea protocolulu, se insciintiéza cà Vilelm Melas si Maur. Conrad deputati d'in Trni'a, si-au datu credentiunalele. Se aducu unele petitiuni, intre cari maestruulu Skreban d'in cottu Vasiu cere intreveniarea dietei càci fiulu seu de 9 ani, nascutu d'in caserorie mestecata s'a luat d'in cas'a invetiariulu protest. d'in Colta, si s'a datu intr' o casa de orfani catolica. Se trimite la commiss. de petitiuni.

Presiedintele numitu fiindu cà a fostu incredintiatu de catra deputati ca impreuna cu taverniculu br. Sennyey presiedintele casei domniloru sê predee adres'a dietei in manile Maj. Sale Imperatului, deci face reportu despre primirea ce a avut'o la Maj. Sa, fece a se cetí respetivele cuventari cunoscuté degiá, precum si responsulu Maj. Sale Imperatului.

Comisiunea de 12 si-face reportulu, in care propune ca pentru comisiunea ce se va emite in caus'a regularei municipieloru sê se aléga 108 membri, in cea pentru codificatiune 95, in cea pentru cultu si invetiamentu 71, in cea pentru interesele materiali 100, si in fine in comisiunea pentru institutele publice 53 de membri.

Deák propune a se otari diu'a de sambeta, in care se vor dá voturile pentru alegerea membriloru in aceste comisiuni. Diet'a primesce propunerea.

Se verificá deputatulu de la Mohaciu.

Siedint'a venitórie in 12 l. c. va ascultá referat'a comisiunei de petitiuni.

Evenimentu besericescu d'in Banatu.

Monostoru 16 aprile v.

Comun'a nóstra ajunse in tempulu presentu a fi mârulu de cêrta intre doi capi besericesci. CREDU cà nu e cunoscutu tuturoru oncetitori cumca comun'a nóstra in congresulu d'in urma de la Carloveti si mai apoi intr'un'a d'in siedintiele consistoriulu Temisiorénu a fostu recunoscuta de comuna curatu romanésca, si cu datulu 11 sept. 1865 Nr. 455 se predece pentru todeun'a jurisdictiunei besericesci aradane, de unde si primiramu cercularie in afacerile besericesci, spre multiamirea poporulu nostru. Cate-va suflète de Serbi de aici se afliara parociei d'in Felnacu.

Mai nainte de a enará evenimentulu, pentru ca sê fie mai bine preceputu, voiu descrie relatiunile comunei, moscenite de la ierareci'a serbésca.

E adevèru, si nimene pôte negá, cà tactic'a fóstèi suprematii serbesci éra a pune preoti serbesci prin parochiele romane, dereptacea si nóa ni dede unu preotu serbescu, pre J. J. emigrantu d'in diececea Budei, acêst'a la inceptu numai prin dragomani se intielegea cu poporeni'i sei, éra in atingere cu colegulu seu romanu, folosiá limb'a magiara, asié d. e. hán-yadik szvetilna van ma? Acestu preotu serbescu fiindu-i — firesce — grétiá de limb'a si jurisdictiunea romana, se impintená a face agitari prin comuna, cu scopulu de a-si castigá partita, strigandu pentru Romani sê nu se departa de stapanulu si legea loru cea vechia, de vladic'a de mai nainte, sub care parintii loru au fostu atati-a ani, ei sê remana statornicii cum au fostu, càci celu romanescu are alta lege, si cate de tóte de felulu acêst'a.

Romanii cunoscandu-si pusetiunea loru, nu intardiara a face aretare despre acêst'a la loculu competent de repetite ori, de unde numitulu preotu fu admiatatu si indemnatu la alta portare, càci altmintre va fi delaturatu d'in parochia. Densulu inse incuragiatu de protectiunea serbésca, se opuse demandatiunci, recurse la protopopulu G. N. ca sê lu castige spre intreveniare, comunicau cu cercularie (ba si in persona a venit in comuna, despre primirea-i caldurósa a vorbitu Concordia) dobandira de consoti pre cati-va proletari, recurse cu petitiuni false catra ordinariatul serbescu, éra acêst'a abié acceptá ocasiunea, indata si pretinse comun'a de la ordinariatul aradanu si se incercá a nemicé hotarirea amintita, cerendu sô i se dec inderetru pana la deciderea comisiunei miste, càci e comuna mestecata, si s'a predatu numai d'in óre-care sminta. Acêsta pretensiune inse, se dice, cà i s'ar fi denegatu, si asié ajunse tréb'a pana la locurile cele mai inalte. Ce rezultatu va vení, pana acum'a nu scimu.

Noi vremu sê descriemu acestu obieptu cu sinceritate in fati'a on. publicu, cu adevèru, dereptacea potemu dice cà acêsta comuna a fostu si este curatu romana, dovedesce acêst'a si unic'a limba romana, ce se vorbesce in tóte casele, éra mai lamuritu se dovedesce d'in conscriptiunile d'in cei mai vechi ani, mai alesu la zidirea besericeii (1831) pre candu erau numai doue case serbesci cu 9 suflète. In 1850 nov. 16 candu se facé conscrierea natiunalitatiloru prin ces. reg. capitanu Hofstettner si oficalulu cott. Kóvér Ignaz se aflara 1246 suflète romane si 36 serbi. — In 1861 se aflara 1126 romani si 23 serbi. Deci congresulu si consistoriulu d'in Temisior'a n'au potutu face altmintre de catu a dechiará comun'a de curatu romanésca.

Daca acum'a ordinariatul d'in Temisior'a va pretinde acêst'a comuna pentru sine, ce va dicé vener. ordinariatu de Aradu despre comunele Kétfel, Varjasi, Nagyfalu, in cari sunt sute de romani, si Serbiu le tienu totusi de curatu serbesci?

Daca comun'a nóstr'a ar trece de mestecata, s'ar compromite insusi Sant'i'a Sa Patriarculu serbescu, carele aici in beserie'a Monostorulu la 1861 avú ocasiuno a celebrá siervi-tiulu ddiescu in limb'a romana.

Sperámu si credemu in energi'a barbati-loru ce stau in fruntea ordinariatulu nostru aradanu, altmintre ce se atinge de poporu, elu e resolutu a nu lasá sê-si pérda o causa drépta, ce, in casulu de lipsa, o va asterne si Tronulu Majestatei Sale.

Oradea-Mare in diu'a de San-Georgiu 1866.

Vinu a aduce la cunoscint'a on. publicu o intemplare trista fórté, care ruiná starea materiala a mai multoru familii romane.

Mercurea trecuta, dupa médiadi la ór'a a 2, in suburbiulu Oradii-Mari numitu Katona-város se escá unu focu grozavu, care prefacé in cenusia cam la 25 de case, intre cari si a rras. D. protopopu si preside consistoriale Simone Bica, care cu stimat'a sa sotie remase sub ceriulu liberu, càci foculu mistuitoriu nici gardu macaru nu li lasá. — Tinerimea nóstra d'in academia si gimnasiu merita amintire onorabila pentru zelulu cu care alergá in ajutoriulu celoru periclitati, poporulu inea si-a facutu detorinti'a, dara fura tóte indaru, cací éra mare viscolulu, care contribuí a incinge in focu tóte casele intr'o clipita.

Dlu Nicolae Zsiga, mergendu in diu'a urmatóre sê mangae pre Dlu parinte protopopu S. Bica, a datu de cate-va familii, cari cu ochii plini de lacreme cautau la ceriu, cu pruncii pe bratie. Dlu Zsiga li impartí cate 50 fl. v. a. Ddieu sê-lu tiena pentru multele binefaceri, aduse natiunii si omenimei.

Multiamita lui Ddieu, cà ne-a remasu beserie'a, cas'a parochiala si cas'a consistoriala, cari fusera aperate de catra romani, unguri nu vedeai, pana ce vení comitele supr. Ilustr. Sa Szlavi, audiendu cà arde cas'a dlui protopopu, si demandá a se aduce instruminte de stinsu. De la cas'a consistoriale arsa numai poéti'a, càci intreveni cu energie tinerimca romana.

Romanulu tieranu ca agricultorulu!

In Nrulu 8. alu acestui diuariu deduramu deslucirea de lipsa despre acesa, cà: ce este agricultur'a in economi'a campului, si promisesemu a discuta si aca intrebare, cà óre este romanulu tieranu, conlocutoriulu nostru, si agricultore. Punendu acêst'a intrebare, inea mai avemu de a cautá cà óre este romanulu nostru tieranu agricultorulu de dupa vreunu boldu modernu, séu numai d'in datina vechia si traditiune. —

Cumca romanulu tieranu, sórtea sa de a fi agricultore, o are de multiamitu d'in cea mai mare parte traditiuniloru moscenite de la strabunii romani, ni este martore istori'a; au nu dens'a ne spune cà Numa Pompiliu a fostu celu d'antiau rege civilisatore alu romaniloru, celu ce inea in alu VIII seclu nainte de Cristosu a condusu pre romanii cei pana aci belicosi catra agricultura? Ce insemnédiá georgicónele unui poetu Virgiliu d'in tempii strabuniloru nostri? de catu prin decantarea referintieloru economiei de campu a inboldí pre publiculu seu catra agricultura, si ce voru sê dica alta cuvintele aurite a strabunulu Oratiu prin „felix ille qui procul negotiis paterna colit rura“ decatu o fericita stare a strabuniloru nostri romani in carea ei se aflau si ca economi de campu? dar' in capetu ce insemnédiá si astadi cultur'a cea cu atat'a serguintia facuta in acele tinuturi, pre care locuescu popórele romane d'in Italia de catu unu destinu mai naltu, o chiamare naturale a romanulu catra agricultura. —

Romanulu de dupa caractèrulu seu celu blandu, si pretiutoriulu de tinuturile apte de agricultura prin venirea lui spre resaritu, si prin asiediarea sa in Daci'a traiana, si aureliana sciu si aci sê-si aléga spre mai departe vietuire locurile cele mai manóse a le Europei, precum sunt: albi'a Dunarei de josu d'in muntii Carpatiloru pana in muntii Emu-Balkanulu, tinutulu d'in Carpati' pana in marca négra, si éra-si d'in Tis'a para in Dunare. Celu ce a caletoritu prin aceste tinuturi, séu a studiatu descrierea loru d'in pugetulu de vedere alu agriculturèi, nu dupa multa combinatiune se va poté convinge, cumca aceste albie de Domnedieu binecventate, si cum am dice, de lapte si de miere inriurite, intru adevèru fusera locuri atatu de potrivite pentru agricultur'a, catu strabunii nostri bucurosu se potura asié diá pre ele, aflandu-se aci fericiti prin seculi indelungati. —

Deci incurgerea popóreloru barbare d'in Nordulu Asiei, caderea imparatiei romane orientale, si nepaciuitile cele nenumérose d'in partea popóreloru mahomedane fusera totu atato miserie si calamitati preste poporulu romanu alu tinuturiloru nostre, care lu silira, ca d'in ce in ce se neglige economi'a campului, si anumitu agricultur'a, fiindu mai tare avisatu a se tiné in neprerapta stare de aperature, in contr'a incursiuniloru barbare, pana in capetu pierdendu si celu de pre urma spriginu care i trebuíá la existint'a sa ca economu de campu si agricultorulu, cu tinutulu, pre carele locuá, d'impreuna, ajunse sub feudalismulu celu aperature sub carele gemú pana in tempii cei

mai noi; ba o parte a poporului romanu si asta-di mai geme pre malulu dreptu alu Dunarei, acceptandu eliberarea sa de la tempu.

Cumca in acestu tempu alu feudalismului, carele nu era alta, de catu stepenirea netier-nurita a vre-unui senguratecu, seu a vro-unei familie de spahie preste sute seu mii de jobagi, clacasi, moijici, s. a. in tocmai asiá ca si preste pamentulu pre carele locuescu acesti jobagi, agricultur'a in manile tieranului nu poteá se infloresca, de sine se intielege. — Tempulu feudalismului fusese inca o abnormitate forte mare pentru staturile in care se incuibase si prinsese redecine, in astu-felu de staturi pote-rea de statu nu se cugeta afin agricultura, seu in cultur'a altoru ramuri de sciintie reali prin care se ascurédia existinta a materiala a senguraciloru, ei se presupunea intr'o belicositate in carea vietuiau proprietarii de jobagi si de pamentu, unulu fatia cu altulu seu acesti la olalta fatia cu capeteniele staturiloru.

Ce urmare potú fi d'in tote aceste-a mai firésca pentru tieranulu nostru romanu, de catu ca elu, celu ce a fostu adeveratulu martiru a fatalitatiloru descrise, despoiatu de tote organele luminarei si a culturai, d'in mare parte perdú interesulu catra aceea ce i dá existinta, dicu catra economi'a de campu, si agricultura.

Nu vomu se abnegamu zelulu catra agricultura a romaniloru nostri tierani preste totu, dar' veri cine s'a miscatu prin estinderi mai mari pre tinuturile locuite de romani, usioru ne va concede ca sunt si astu-felu de tinuturi, si cam mari, locuite de romani, unde forte multe defecturi vedemu la romanulu economu de campu in acea ramura a economiei, ce se dice agricultura. —

In cate curti a economiloru romani vedemu gunoiulu in asiá modu gramaditu, catu se néca in elu vitele casnice si totu-si economulu romanu nu folosesc acestu gunoiu spre imbunatatirea holdei, dicandu ca daca vre Domnedieu rodesco campulu si negunoiutu; asemene vedemu in multe tinuturi hold'a economulu romanu plina de spini, si de tufe impedeatúre de aratura, fora ca sé le tersiesca, in multe locuri se afla tracte intregi de holde, pre care jace apa de plóie seu de versaturi, fora ca sé se dee celu mai putinu ajutoriu la sterpierea baltiloru stricacióse; dar' cu dorere, mai aflamu ici colé si astu-felu de tinuturi locuite de romani unde romanulu tieranu desperatu de sórtea vitregá in care se afla, multe dile, ba septemane intrege petrece cu manile incrucisiate, intr'o resignatiune plina de fatalismu, acceptandu totu ajutoriulu numai si numai de la bunavointi'a lui Domnedieu. — Mai nepasatoriu de agricultura este romanulu tieranu, celu ce locuesce pre tinuturile muntóse, si caug'a e, ca in acele tinuturi fora agricultura maestrósa lucrulu de campu forte reu se platesce, la care ramuri de cultura maestrósa, inse romanii nostri munteni pré putinu se pricepu; dar' nu numai pentru romanii nostri munteni, ci pentru toti romanii nostri economi de campu a ajunsu agricultur'a se fie o arta, si meseria, fiindu ca acum atate-a avemu sé se acceptamu de la peteculu de pamentu pre carele locuim; si lu posedemu, catu daca acestui pamentu de dupa recerintie nu i vomu maré poterea productiva, prin materie nutritóre si prepararea lui cu serguintia, nu va mai fi in stare de a ne dá cele ce le acceptamu de la elu, era prin nerodirea campulu economulu romanu va perde tota stim'a ce debue sé o aiba catra acésta unica proprietate ce o mai are, si asiá pre nimic'a o va instrainá de la sine, prin ce scadiendu averea romaualui, scade si numerulu lui, si romanulu se perde, ajungandu proprietatea lui in mani straine; de care exemple avemu mai alesu in Banatulu Temisianu precum d'in timpii mai vechi, Moraviti'a langa Versietiu asiá si d'in cei mai noi, comunele cele mai insemnate pre malulu Temisului: Chisiod'sa, Siagulu Voiteculu Jebelulu Giladulu Ligidulu etc. — Celu ce vre sé se convinga si mai pre deplinu ca cum pere romanulu prin defectulu sciintiei de agricultura dupa recerintia moderna, sé-i placa a cautá in a cele comune, ca cine a fostu posesorii pamentulu înainte de vre-o 20 de ani, si cine sunt astadi. —

C. R.

Romania.

Pana vom primí insciintiaru mai precise, insiramú urmatóriele telegrame:

Bucuresci 5 maiu, 10 óre nóptea: Representantii poteriloru mari, cari re-

siedu aici, prededera ministrului presiedinte o nota identica, ce privesce decisiunea unanima a conferintiei de Paris, si cere ca camer'a sé decida in caus'a uniunei si sé aléga de principe pre unu indigénu.

Bucuresci 5 maiu. Diuariulu „Legalitatea“ dechiará alegerea principelui de Hohenzollern, prin plebiscitu, de unu faptu in contra tractatelor si contrariu datineloru tieriei, dreptaceca nelegalu, si provóca pe guvernul a dechiará de nelegale procedur'a intemplata, si a pasí pe calea legale dupa tractatele sustatóric.

O depesia oficiala d'in Paris incunoscentiéza cumca conferintia a respinsu candidatur'a principelui de Hohenzollern si provóca pre guvernulu de aici sé publice acésta decisiune prin diuariulu oficiala.

Decretulu Locutientintiei domnesci conchiamo camerile pentru 10 maiu.

Fostulu ministru de resbelu, colonelulu Solomonu, e prinsu pentru complotu contra guvernului.

Pre candu nr. tr. era sub tipariu, primiramu dou'a nr. d'in „Romanulu“, care ni aduce numele deputatiloru alesi. Acesti-a sunt: In Romanati: Achil Teohari, Grigore Brendeiu; in Valcea: Alex. Const. Golescu, Stamate Budurascu; in Muscelu: George Costaforu, Scariatu Purnavitu; in Vlasca: George M. Ghica, Nicolae Battaranu; in Braila: Grigorie Filescu, N. Blaremburg; in Iasi: Gr. M. Sturza, Dimitrie Roset Soleiscu; in Argesiu: Alesandru Zisu si N. Slavescu; in Oltu: Vladimiru Ghica, si Cost. Valeanu; in Prahova: Cost. Cantacuzino si Cornilie Lapati; in Tecuciu: Stefanu Golescu si Ion Avat; in Ialomitia: Grig. Sutiú si N. Costacopulu; in Cuvurliuiu: Costache Varlam si Ion Plesnila; in Gorju: Em. Cretulescu si G. Magheru; in Putna: Visile Pogoru si Al. Balsiu; in Mehedintiu: Alesandru Lapati, Ion Tonescu; in Ismailu: Alesandru Pagino, Lascaru Ciurca; in Ilfov: Adolfu Cantacuzino, Cost. Gr. Ghica; in Bolgrad: D. Ghica Comosteanu si Rescano; in Rim-Sarat: Const. Gradisteanu, Generalu Ion Gr. Ghica; in Dolju: Gr. Arghiropolu, Petre Opreanu; in Teleorman: Dimitrie Berendeiu, Ion Balaceanu; in Bacau: Iancu Negura, Ales. Lupascu; in Neamt: Costica N. Sonezon, Calimach Gatargiu; in Botosiani: Nicu Mavrocordat, Ion Venture; in Dorohoi: Iancu Vasilie, Pilatu si . . . ; in Dimbovitia: Hiottu pentru celu de alu doile-a remasu a se balotá adi intre St. Folcoianu si Fustea; in Roman: Mitica Ghica si George Vucinicu; in Suceava: Vasile Forescu, Costache Murguletii; in Iotova: Manolache Costache, Scariatu, Mavrogheni; in Faleiu: Iamandi si Cogalniccanu; in Vaslui: Iancu Sturza, Teodoru Rosetti; in Buseu: Ion Folcoianu, Mihalache Plesioianu; in Cahulu: Cassian Lecca, Emanoil Filipescu; in orasiulu Bucuresci: Ion Bratiénu, Dimitrie Bratiénu, Doctorele Latropolu, Costache Ciocarlanu, Gr. Serrurie, Colonel Adrianu; in Ploesci: C. Grigorescu, Anton Arion; in Polticienii: Emanoil Morzun, Georgiu Marzescu; in Giurgiu: Pana Buescu, Emanoil Lahovari; in Braila: Ales. Stirbei, Ales. Marcovicu; in Oltenitia: C. Caramanliu; in Focisiani: Maior Tufelca, Voinonu; in Odobesci: Alecu Sihlénu; in Campu-Lungu: Eliad si St. Golescu; in Barladu: V. Romalo, L. Vergoleci; in Vaslui: Dimitrie Cozadini, Torgu Varnav; in Magurele: Hariton Racota, Leonida Paciurea; in Rusii de vede: Grigorie Cantacuzino; in Mizilu: Nicolae Paoleanu; in Pitesci: George Enescu, Radu Tonescu; in Craiova: George Stirbei, Nicolae Racovitia; in Iasii: Eugenie Alcaz, George Marzescu, Dimitrie Tacu, Teodoru Ghitiescu; in Rimnicu Seratu: Dimitrie Polizu, Al. Margaritescu; in Botosiani: Sebastian Penano, Gg. Ciolacu; in Husi: St. Rosetti, Ioan Mirza; in Calafatu: Tribuniu Laurianu; in Tergoviscea: Sache Poroiancanu, Cost. Fussea; in Gaesci: Pana Olanescu; in Caracalu: Stanutia Pezianu, Nae Maldarescu; in Romanu: Ion Balacianu, Dimitrie Sturza; in Galati: Const. Varlam, Mantu Ruffu; in Valeni: Istr. Negulescu; in Rimnicu V.: Const. Slavitescu, Gr. Lahovari; in Ocenele mari: Nicu Lahovari; in Bacau: Tonache Leca,

N. Tonescu; in Tergu Oenei: General Tell; in Piétra: George Rosnovano, N. Gridov; in Némtiu: Grigore Cozadini; in Ismailu: Ioan Ales. Cantacozino, Emanoil Iosefescu. In Slatina. D. Polizo, Iorgu Valtieanu; In Faleiu: Nicolae Ionescu; in Buseu: C. Racovitia, Nicolae Canta; in T. Jiu: Const. Brailoiu. — Tell; in C. de Argesiu: Alecu Balteanu; in Mihaileni: I. Stratu; in Dorohoiu: N. Ionescu, Manol. Costache; in Dragasiani: Al. Scariatu Petrescu; in Severinu: C. Romanescu, C. Racovitia si P. Cernatescu; in Cahulu: Generalu Tell, Nicolae Ionescu.

Publiculu nostru, care cea mai mare parte nu cunósce Romani'a, nu póte judecá cercustantiele ce-i facu pre Romani a votá pentru principe strainu. Deci pentru a aretá aceste cercustantie, reproducemu d'in „Vócea natiunale“ argumintele cu cari d. T. L. Maiorescu, in clubulu natiunale d'in Jasi a pledatu pentru

Principe strainu apusénu ori care ar fi.

1. Principele strainu ne va aduce anteu Justitia in cauzele private, civile si criminale; caei in ori ce statu apusénu existe acésta justitia si este fundamentulu pururea neclintitu, pe care se razima societatea. Unu cetatienu d'in aceste State, ori care ar fi, fie principe, fie tieranu, nu-si póte inchipu' statulu fara practic'a celei mai perfecte dreptati in tote afacerile particulariloru atatu intre sine catu si cu fisculu. Precum marc'a statelor de cadadintie orientale este hatirulu si coruptiunea in tribunale, astufelu marc'a vietiei apusene este justitia si integritatea.

Cei nascuti si crescuti in Romania nici nu sciu si nici nu potú sci pe deplinu, ce vre se dica o asemene justitia; fiindu ca ei nu au vedut' o nici odata. Nici odata, de candu s'au fundatu pe acestu pamentu Principatele nóstre, nu a existatu vre-o justitia in intielesulu ocidental. Pana candu tieranii nu erau desrobiti, nu potea fi vorba de dreptate fatia cu toti individiu statului fara esceptiune. Atunci era tempulu patriarchalu, unde patriarchulu puneá man'a pe ce-i placea, si supusulu avea numai cea-ce bine-voia elu sé-i acórdé. Era dupa ce a incepatu acestu patriarchalismu, scimu toti, cum s'a practicatu justitia la noi. Coruptiunea cea mai sfruntata a fostu la ordinea dilei, o cauza ce trecea peste 1,000 galbeni, nu mai era cu potintia a fi castigata fara mituiri, caus'a cea mai justa contra favoritoru era totu-deun'a perduta, si in tempulu din urma ajunsese acésta stare a lucruriloru la culmea ei: se formasera intreprinditori de procese, precum seforméza intreprinditori de cai de posta, si nu era Librecht celu d'anteu care a datu modelulu acestei ultime depravatiuni. Eca unde am ajunsu cu printii indigeni.

2. Principele strainu ne va aduce inamovibilitatea functionariloru si prin acésta stabilitatea vietiei publice. In nici unu Statu apusénu nu se destitue functionarii dupa placulu ministrului, ce numai prin o sentintia regulara a autoritatiloru judeciare. Unu principe strainu nu-si póte inchipu', n'a vedutu nici odata sórtea functionariloru aternata de la opiniunea personala a ministriloru, elu va dá siguranti'a vietiei judecatoriloru, inventatoriloru, pretiloru si astfelu va renasce in mediculu nostru — lucru nepomenitu pana acum'a — independintia si demnitatea cetatié-nului.

Din contra principele indigenu, chiaru de la inceputu, pentru a ajunge la domnie intre competitorii sei la tronul, trebuie sé corumpa independintia si demnitatea alegatoriloru, sé surpe fatalminte fundamentulu regenerarii nóstre. Ca sé aiba voturi, trebuie sé dee bani si promisiuni pentru viitoru altfelu ii este cu nepotintia de a reesi, tier'a va fi pusa la licitatiune si candu unulu d'in licitanti va ajunge la domnie, cu densulu se va urcá partit'a lui cu partisanii eisi rudele loru, functionarii vechi vor fi destituiti, pentru ca sé aiba locu functionarii cei noi: caotiesatura de paingene se vor latí fratii, verii, cumnatii si cumetreei peste tota tier'a — si unde va mai fi atunci dreptate si siguranti'a? Unde in contra loru vei mai poté castigá unu procesu? Cum in faci'a loru vei poté lucrá pentru independintia si demnitatea celu putinu a generatiunei viitóre?

Ori-ce potere se sustine prin sistemulu prin care s'a infiintiatu. Printiulu indigénu se infintieá prin coruptiune: Coruptiunea dar

ce sistemulu fatalu prin care in imprejurarile de facia se va sustiené printiulu indigénu pana va aduce tier'a la peire.

3. Principele strainu ne va aduce creditu si va pune ordine in finantie. Supt creditu si ordine nu este de intielesu vre-o sistema noua de economia politica; ci deocamdata cea mai vulgara regula in gospodari'a statului; adeca respectarea mandatului, platirea lui legala in 24 óre de la presentare, retribuirea esacta la diu'a antea a lunei a tutoru funtiunariloru, a tutoru pensiuniloru, solvirea regulata a baniloru de intretinere.

In ori ce statu apusénu, fie celu mai struncinat in finantie sale, se platescu cu cea mai mare strictetia, tote servitiile fara esceptiune. Austri'a este unu statu modelu in privintia releloru finantie; cu tote acestea: unde a trecutú vre-o di antaia a lunei chiaru in acestu statu, fara ca toti funtiunarii si tote servitiile sé fi fostu platite regulatu pe luna inainte? In Austri'a, in Franci'a, in Prusi'a, in Itali'a, in Engliter'a — pretotindenea onórea mandatului emanatu de la guvernul a fostu si a remasu intacta si cea mai mare siguranti'a posibilá. Daca in aceste state sunt discusiuni bugetare, acelea nu se referu la mentinutele conditiuni elementare, fara cari nici nu póte existe unu Statu; ele se referu la cestiuni de inalta politica, la cestiuni de sisteme defensive si ofensive, a productiuniloru artistice si sciintifice, etc. De tote aceste-anu este inca vórbá la noi: nóua ne trebuie panea detóte dilele; nóua ne trebuie sé vedemu odata diu'a multu acceptata, in care funtiunarii, pensiunarii si pensiunarele sermane sé nu mai aiba trebuintia a se umilí pe la casierie, primindu banii loru d'abié dupa trei, patru si chiar diece lune, si, si atunci ca d'in grati'a casierului, pare ca i-aru fi datu d'in averea lui privata, ei unde sé li se tramita la toti pe a casa cea ce au de primitu si astfelu sé se scape demnitatea funtiunariului si onórea statului intregu.

Acésta stare multu dorita ne o va aduce de siguru si indatu Principele strainu. La minutu se voru ecuilibrá bugetele, la minutu tote mandatele restante voru fi platite, tote mandatele viitóre se voru platí la ór'a fisata, si incependu d'in diu'a suirei lui pe Tronu, vom vedé odata si in Principatele-Unite esactitate si incredere. Caei unu Principe strainu ori care ar fi nici nu-si póte inchipu' statulu in alte conditiuni, in ochii lui fundamentulu vietiei sta si cade cu soliditatea angageriloru finantiare si, candu Principele strainu primisce tronulu nostru, elu ne asigura mai antaiu acésta soliditate.

Din contra ce ne póte face in acésta privintia unu indigénu? Ce ne a facutu pana acum o scimu toti. Printiulu indigénu ne a injositu in starea de asta-di, elu a stersu d'in consciintia generatiunei nóstre notiunea de onóre a Statului. Pe candu celu mai de rondu evreu daca nu-si platesce politia la terminu, daca nu-si „onoréza iscalitur'a“ cum se dice cu dreptu cuventu, este scosu cu rusine d'in numerulu negotiatoriloru de omenie, Printiulu indigénu ne a invetiatu a vedé semnatura guvernului seu depradata, plat'a mandatului seu refusata la propriele sale casierie, onórea Statului seu terita mai josu de catu onórea celui mai de rondu negotiatoriu gidanu: bancrut'a cea mai completa, marita numai prin insolentia de a o ignorá.

Si care Printiu indigenu ne mai póte scapá d'in acésta stare? Cine póte infruntá detori'a de 500 milióne? La vre unu creditu alu Statului nostru pe pietiele straine nu este de ganditu cu unu Printiu indigenu; prin urmare pentru Printiulu indigenu cestiunea sta astfelu: fara creditu, nu se póte acoperi detori'a de 500 milióne; fara acoperirea detoriei de 500 milióne, nu ni se póte acordá creditu. D'in acestu cercu vitiosu nici unu Printiu indigenu nu ne póte scapá; si cei ce aspira la domnie, sunt ómeni fara consciintia care prevedu perde-rea tieriei si anesarea ei catra Rusi'a si Austri'a si vor numai sé prede ei cu partisanii loru pe ceilalti supusi si sé-si asigure astfelu o buna stare privata in naufragiulu generalu alu Statului.

Starea finantiara in care ne aflamu ne silesece a cere unu Principe strainu; fara acest'a in imprejurarile de fatia suntemu perduti.

4. Principele strainu din ori-ce familia suverana a Europei scie, ca unu statu nu póte traí de catu prin cea mai larga desvoltare a elementelor indigene, atatu a industriei natiunale, catu si a literaturai, a artelor si a sciintiei natiunale. Pentru elu comerciulu, in-

structiunea poporului, limb'a si istoria romana voru fi conditiuni de viétia, caror'a le va dá celu mai puternicu impulsu d'in primulu anu alu domniei sale. — Scimu bine, cá si toti Printii nostri indigeni au aceleasi cuvinte in gure, toti striga sciintia si arte; si cine ar avé fruntea sé dica pe fatia: nu voescu cultur'a popprului! inse la ai nostri aceste suntu declamari fara simtimentu, fara profunda convingere despre valórea factoriloru intelectuali intr' unu poporu.

Toam'a aci este diferentia cea mare: Ideele practice de viétia Statului nu se potu dobandi de ocaziune si d'in carti; ele trebuie sé fi astfelu de inradecinate d'in prim'a copilaria prin educatiune si prin dilnic'a esperiintia incatu sé fi intratu in suculu si in sangele omului si acest'a nici sé-si póta macaru inchipuf o viétia fara perpetua loru infaptuire. Romanii nostri indigeni nu simtu in adanculu animei loru ce vre sé dica arte si sciintia nationala si instructiunea populara; fiindu cá nu le-au vedutu inca la noi, nu au fostu crescuti cu denselu si nu le afla inradecinate in sufletulu loru. De acea cu unu Printiu indigenu, aceste lucruri remanu concepte frumóse, dar numai concepte: nici odata nu au prinsu si nu voru prinde viétia. D'in contra ori ce Principe strainu este educatu astfelu incatu nu póctraf fara punerea loru in lucrare; elu candu dice Statu de la sine le intielege si pe den'sele, pentru elu elemintele intelectuale suntu cea mai puternica realitate intr'o Natiune.

De aci nu urmédia ca Principele strainu va face tóte fara noi. Din contra: acum mai alesu tiér'a va reclamá activitatea tuturor barbatiloru capabili pentru a fi consolidata. Inse Principele strainu, ca putere executiva, este in imprejurarile nóstre conditiunea acelei activitati, elu numai ne va aduce cele trei eleminte fara care nu póte fi vórbá de viétia: finantie, justitia intru catu aterna de la siefulu statului (numirea si destituirea magistratiloru!) impulsionea pentru industria si cultura intelectuala. De la noi va depinde acum, sé corespundemu acestei impulsioni si sé facemu ca se inviedie si sé persiste in anim'a nóstra justitia si demnitatea cetatienésca.

5. Unu argumentu de onóre politica se unesce cu cele precedente in favórea Principei strainu. La 1848 s'au ridicatu primele voci pentru principele strainu, la 57 ele fura dechiarate de divanulu ad-hoc in modu autenticu ca dorintia a Natunei, la 59 acés'a dorinta fu repetita si afirmata d'in nou, numai de nevoia se primí unu Principe indigenu. Si acumu dupa ce prevediunile de la 57 s'au doveditu juste, dupa ce vedioramu, unde ne-a adusu printiulu indigenu, dupa ce-lu resturnaramu d'in caus'a reletoru, nu atatu a le lui persónale, catu a le functionarilor lui, adeca aprópe a societatei intregi, acumu sé mai dorimu principe indigenu! Totu ce am avutu noi mai insemnatu in tiér'a nóstra, cei d'antaiu barbati, ai inteligintiei si patriotismului Romanu, V. Alesandri, Negri, Lascaru Catargiu, Mavrogheni, D. Sturza, Hurmuzachi, Cogalnicianu, nefericitulu Panu, Rolla (acelu Rolla de atunci), Golescii, Bratienii, toti acestia ne-au invetiatu a cere unu Principe strainu, esperiintia ce facuramu in urma, ni a demonstratu justitia invetiaturei loru, si noi, generatiune crescada si inca necópta, sé ne mai indoimu? Noi, ca selbaticii d'in sudulu Africeii, care d'in generatiune in generatiune si-uita totalu limb'a parintiloru, sé uitáma si noi la 66 parol'a patriotica de la 57? Sa vie juni fara esperintia, fara greutate, fara traditiunea trecutului si fara prevederea viitorului sé ne inculce o alta credinta! acest'a ar fi ultim'a lovitura data natiunei romane ultim'a degradare a ei in ochii tuturoru ómnilorlu de valóre.

Ce este mai multu: resturnarea Printiului Alesandru Iónu I, aclamata cu cea mai sincera bucuria de tóta tiér'a este fapt'a guvernului de astadi. Acestu guvern nu a facutu in interesulu seu persónalu, elu ne-a probatu indata cá a facutu in favórea unui Principe strainu alesu de Natiune, pentru consolidarea patriei comune. Intre persónele cari compunu guvernulu de astadi, sunt si d'in acele cari la casu de Principe indigenu, aru figurá in rangulu d'antaiu alu celoru in dreptu si cu potintia de a fi alesi; este Lascaru Catargiu, Ion Ghica, Mavrogheni, Dimitrie Ghica. Ei bine, acesti barbati vinu si ve spunu astadi cá manuirea tierei nóstre este numai principele strainu. Ei facu actu de patriotismu si abnegatiune;

incungurati de toti cei ce au nemicitu vechi'a coruptiune, ne declara cá este imposibile unu Printiu indigenu: si noi sé ne mai indoimu unu minutu? Astadi dupa ce ei si-au espusu viétia pentru scaparea tierei, astadi candu ne aflam iarasi in fatia Europei, se venim noi d'in intunericu si in sigurantia sé-i demintimu pe ci, inaintea conferintiei d'in Parisu? sé lo esplotáma fapt'a loru, sé profitáma de resturnarea unuia pentru a pune pe altulu de aceleasi felu? D'in or ce punctu de vedere amu priví cestiunea, respunsulu trebuie sé fie: nici odata! Cea d'antia datorie politica a nóstra in imprejurarile de fatia, este a ne grupá cu totii in giurulu barbatiloru de la 11 februaru si a lu sustiné cu or ce pretiu patrioticulu loru programu.

Prin urmare cu ori ce pretiu Principe strainu! (Vocea Nationala.)

ITALIA. In 7 l. c. regele subscrise decretule de denumiri la marina. Unu cerculariu alu ministrului de resbelu demanda primirea voluntariloru in armat'a regulata cu deobligamentu de siervitiu pre unu anu. — Naile italiene ce erau in portulu de Trieste, se retrasera la Ancon'a. — In decursu de doua dile se inscrisera la Genova 500 de voluntari. Gard'a natiunale pretotfindene si-imbie siervitiile sale. Municipalitatea de Neapole a votatu pensiumi pentru cei ce se vor destinge in resbelu.

CONFEDERATIUNEA NEMTIÉSCA. In 7 l. c. dupa médiadi unu necunoscutu dede mai multe puscature d'intr'unu revolveru a supr'a lui Bismark, dar' nu l'a ranitu. Bismark prinse insusi pe criminalistu.

Savigny, representante Prussiei la confederatiune a plecatu la Berlinu sé primésca instructiune fatia cu propunerea Sassonié.

Sassoni'a si Bavari'a continua inarmarile d'in respoteri, sciri mai nóute asecura cá totu astfelu a inceputu a face si Anover'a.

Respunsu. Dni M I B. Primescé multamit'a nóstra, facemu totu ce potesci, referat'a va fi bine venita. — Unu fiuu alu natiunei in Orad. Mare. Multamim'u, dar a produce laude pentru noi, in organulu nostru, nu e maniera nóstra.

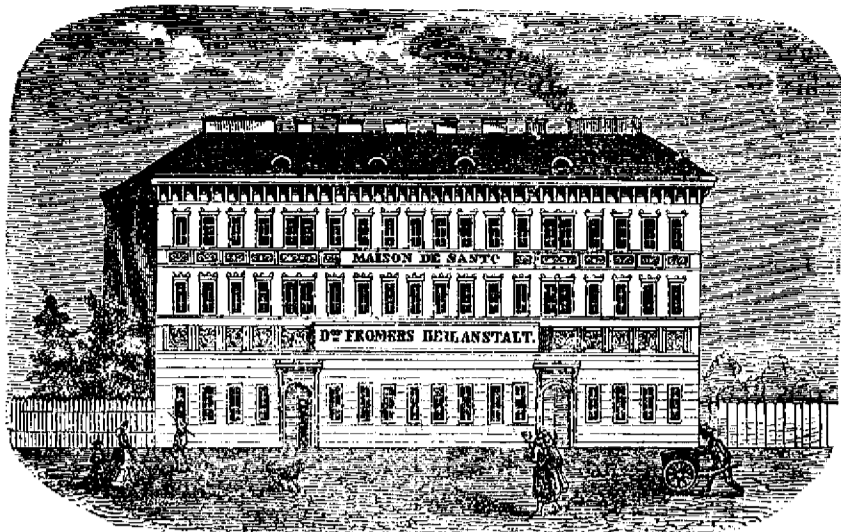
Cursurile din 7 Maiu n. 1866.

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	48.—	48.50
" " contributiunali d. 1866 1/2	99.—	99.25
" " nóue in argintu	70.—	71.—
Cele in argintu d. 1865 (in 500 franci)	63.—	64.—
Cele natiunali cu 5%	59.—	59.50
" " metalice cu 5%	54.—	54.30
" " " vechi	56.—	57.80
" " 4 1/2%	45.—	45.50
" " 4%	40.—	40.50
" " 3%	30.—	30.50
Efekte de loteria:		
Sortile de statu din 1864	56.40	56.60
" " " 1860 1/2 in cele intregu	67.90	68.10
" " " " 1/2 separata	69.80	70.20
" " 4% din 1854	67.—	68.—
" " din 1839, 1/2	117.50	118.50
" " bancel de creditu	97.—	98.—
" " societ. vapor. dunarene cu 4%	—	76.—
" " imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	—	60.—
" " " Salm à "	—	25.—
" " cont. Palfy à "	—	21.—
" " princ. Clary à "	—	21.—
" " cont. St. Genois à "	—	21.—
" " princ. Windischgrätz à 20	—	15.—
" " cont. Waldstein à "	—	17.50
" " " Keglevich à 10	—	13.—
Obligatiuni deszaroinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	61.—	62.—
" " Banatulu tem.	58.50	59.50
" " Bucovina	55.50	56.50
" " Transilvania	53.50	54.50
Actiuni:		
A bancel natiunali	663.—	665.—
" " de creditu	122.80	123.20
" " scontu	515.—	520.—
" " anglo-austriace	62.—	64.—
A societatei vapor. dunar.	412.—	415.—
" " Lloydului	115.—	125.—
A drumului feratu de nord	1455.—	1460.—
" " " statu	153.50	153.70
" " " apusu (Elisabeth)	97.—	99.—
" " " sudu	154.—	156.—
" " " langa Tisa	147.—	—
" " " Lemberg-Czernowitz	—	49.—
Bani:		
Galbenii imperatesci	6.—	6.5
Napoleon'ori	10.17	10.20
Friedrichs'ori	10.35	10.45
Suverenii engl.	12.55	12.65
Imperialii rusesci	10.40	10.50
Argentulu	124.50	125.50

Institutulu privatu de cura

al ui

Dr. Frommer

langa Viena: Ober-Döbling 248

numai 10 minute prime departe de cetate. Zace in celu mai frumosu si mai sanatosu tienu alu Vienei, — e cunoscutu de multi ani, proveditu cu tóte ajutóriele, in catu fie-cui stá spre despusetiune tóte conditiunile pentru cura radecala, precum si cercetarea celoru m renumiti medici si profesori de la universitatea de Viena, — se primescu cari doresc a remané si numai putiene septemane séu dile in cura, cu pretiu fórté moderatu.

Pentru comoditatea bolnaviloru se mai afla in institutulu acest'a si gradina, biliardu odae de cetitu.

Pretiuulu pentru odae separata, siervitiu, incalditu, lumina, viptu intregu, medicamintu calde etc. e de la 3 fl. v. a. in sus la di.

Informatiuni dá cu cea mai mare placere directiunea institutului: Wien, Oberdöbling Nr. 248.

Institutulu de sus si eu lu potu recomandá cu atat'a mai vertosu, cáci multi bolnavi d'i tóte tierele locuite de Romani l'au cercetatu si s'au vindecatu. Subscrisulu e gat'a la tóte oc siunile a dá informatiuni gratis.

B. G. Poppovits,

Wien, Fleischmarkt Nr. 15.

Lampe de petroleu

cu cea mai eminenta constructiune. Fasonulu celu mai nou si elegantu cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'in prim'a c. r. priv.

fabrica de lampe de oleiu austriaca

a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Vien'a

Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof.

Fabric'a: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice d'in cea mai buna calitate de iaga, prearse, in negotiu vinu nainte sub numirea: „cilindru de phönies (Phönix-Cylinder) provedute cu semnulu nostru B pecum si tóte objeptele de stiela ce se tin de lampu.

Depositu de materii ardietorie pentru salonu d'in petreolu curatu americanu si oleu solaru in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pretiuri locale in transito-magazinulu nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lampelu nóstre se tramitu pofitoriloru franco.

Fratii Brüner.

Gottfried Ziegler,

Fabricantu de trasure

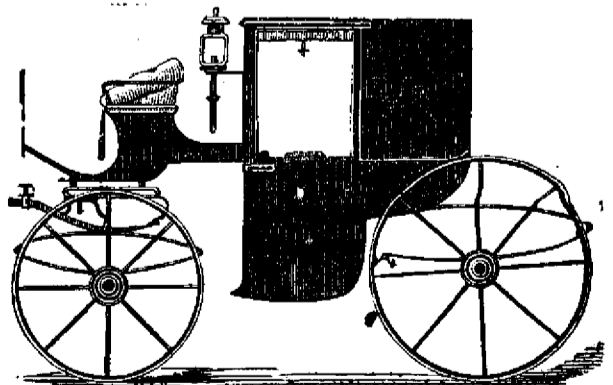
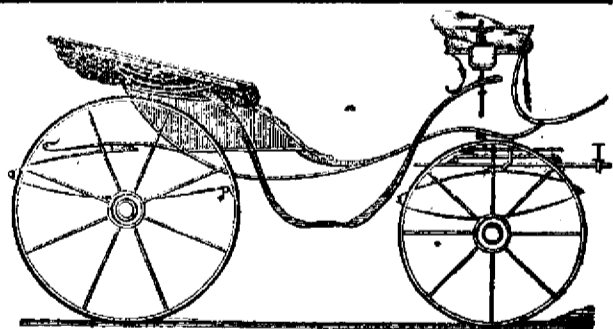
(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,

in Viena

gatesce totfeliulu de trasure (carutie) de gala, de sioase si de voiagiu, dupa modelulu celu mai nou, d'in calitatea si materialulu celu mai bunu, cu pretiurile cele mai moderate.

Doritorii de a se incunoscintia despre modele si pretiu, se vor adresá catra fabricantu de a dreptulu.

Institutu privatu de cura

pentru bolnavi de amendoue sessele, cari patimescu de spiitu si de nervi, a mediciloru

Leidesdorf si Obersteiner

(mai nainte Górgen)

in Oberdöbling, Kirchengasse 163,

langa Viena.

Institutulu acest'a, cunoscutu prin positiunea-i frumósa si prin abilitatea lui, sierbesce bolnaviloru de unu asilu acomodatú si placutu. Informatiuni dá directiunea in tóte limbele.